

CVR-nr.: 20 76 68 16

Oktober 2020

Standpunkt Ansvarlig skat

Akademiker
Pension

Indledning

Skatteunddragelse er et samfundsproblem

Skatteunddragelse og aggressiv skatteplanlægning er et samfundsøkonomisk problem og et vigtigt emne for AkademikerPensions arbejde med ansvarlige investeringer.

OECD vurderer, at aggressiv skatteplanlægning koster statskasserne 100-240 milliarder USD i tabte skatteindtægter hvert år.¹ Det svarer til 4-10 % af de globale indtægter fra selskabsskat. Andre organisationer vurderer, at tallet nok nærmere er over 500 milliarder USD per år og at udviklingslandene bliver relativt hårdest ramt.²

Skatteindtægter er afgørende for samfundsøkonomien og betaling af kernevelfærd som hospitaler, skoler og sygehuse. Skatteindtægter er også essentielle for at indfri FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling. Derfor skal virksomheder naturligvis betale skat.

Som arbejdsmarkedspensionskasse for flere end 138.000 medlemmer har AkademikerPension også et medansvar for vores skattesystem og vores velfærd. Derfor vil vi aktivt modarbejde aggressiv skatteplanlægning i de virksomheder, vi investerer i.

Ansvarlig skattepraksis er allerede en del af AkademikerPensions Politik for ansvarlige investeringer – og er fremhævet heri, og er et særligt fokusområde i de kommende år, og bliver nu uddybet med dette standpunktspapir.

Tilgang og tiltag

I standpunktspapiret beskrives AkademikerPensions tilgang til ansvarlig skattepraksis hos:

1. unoterede selskaber, fonde og forvaltere, som vi investerer i.
2. noterede selskaber
3. AkademikerPension selv (som skatteyder).

Vi beskriver også, hvad AkademikerPension allerede gør på skatteområdet, og hvordan vi vil styrke vores indsats fremadrettet.

AkademikerPension vil særligt fokusere sit arbejde med ansvarlig skattepraksis på:

- at fremme offentliggørelse af land-for-land rapportering i de selskaber, som vi investerer i. Vi vil have et særligt fokus på de danske selskaber.
- transparens om AkademikerPensions indsats og egne skatteforhold.

AkademikerPension ønsker at blive vurderet på vores åbenhed og engagement i at bidrage til løsningen af problemerne med en eroderende skattebase og visse selskabers aggressive skatteplanlægning. Derfor vil vi også løbende dokumentere og kommunikere vores konkrete indsatser og resultater på området.

¹ <https://www.oecd.org/tax/beps/>

² <https://www.taxjustice.net/topics/more/estimates-of-tax-avoidance-and-evasion/>

Ansvarlig skat i AkademikerPension 1/2

Noterede selskaber	AkademikerPension forpligter sig til at: <ul style="list-style-type: none">• foretage kvartalsvis overvågning (screening) af sin portefølje for selskaber involveret i skatteunddragelse eller aggressiv skatteplanlægning.• sætte ansvarlig skattepraksis på dagsordenen overfor de selskaber, vi investerer i med særligt fokus på:<ul style="list-style-type: none">• forankring og styring af en ansvarlig skattepraksis og skattemæssige risici.• øget transparens, inklusiv en opfordring til at fremlægge offentlige land-for-land regnskaber, forklaring af (datter)selskaber i lavskatte-jurisdiktioner mm. AkademikerPension vil i denne henseende give dialogen med danske selskaber ekstra prioritet.• ansvarlige lobbyaktiviteter i forhold til skattereformer.• basere dialogen med selskaberne på de internationale anbefalinger fra blandt andre det FN-støttede investor-samarbejde Principles for Responsible Investment (PRI)³, OECD's Base Erosion and Profit Shifting (BEPS)-projekt⁴ og Global Reporting Initiative⁵.• fortsat ikke foretage udlån af AkademikerPensions aktier, fordi aktieudlån risikerer at indgå i transaktioner med henblik på uretmæssig refusion af udbytteskat.
Unoterede selskaber	AkademikerPension forpligter sig til at: <ul style="list-style-type: none">• indarbejde principperne fra det fælles skattekodeks⁶ vedr. unoterede investeringer i AkademikerPensions investerings- og kontrol-processer,• årligt foretage stikprøver for at kontrollere, at eksterne forvaltere ikke udøver aggressiv skatteplanlægning.• ikke investere i selskaber, der er indregistreret eller skattemæssigt hjemmehørende i lande, der er opført på OECD's⁷ og EU's liste⁸ over ikke-samarbejdsvillige lande,• samarbejde med andre investorer om at udbrede kodekset for ansvarlige skattepraksis til flere investorer, forvaltere og fonde indenfor unoterede investeringer.

³ <https://www.unpri.org/academic-research/encouraging-responsible-tax-behaviour-what-investors-need-to-know/4346.article>

⁴ <https://www.oecd.org/tax/beps/>

⁵ <https://www.globalreporting.org/standards/work-program-and-standards-review/development-of-gri-207-tax-2019/>

⁶ Det fælles skattekodeks for en række pensionselskaber kan tilgås her: <https://www.industrienspension.dk/da/Omlp/Nyheder/Nyheder-2019/Skatteprincipper>

⁷ <http://www.oecd.org/tax/transparency/exchange-of-information-on-request/ratings>

⁸ https://ec.europa.eu/taxation_customs/tax-common-eu-list_en

Ansvarlig skat i AkademikerPension 2/2

Egen skattepraksis	AkademikerPension forpligter sig til at: <ul style="list-style-type: none">• fortsat betale sin skat på rette sted og i rette tid i tråd med gældende lovgivning.• fortsat ikke bedrive aggressiv skatteplanlægning, men heller ikke betale mere skat end påkrævet i tråd med lovens ånd.• være åben om de samlede skattebetalinger.
Generelt	AkademikerPension forpligter sig til at: <ul style="list-style-type: none">• samarbejde med andre investorer i regi af investor-samarbejdet PRI og EOS at Federated Hermes, der er AkademikerPensions primære samarbejdspartner vedrørende dialoger med globale, børsnoterede selskaber,• fortsat have regelmæssig dialog med danske og internationale civilsamsfundsorganisationer om udfordringer og løsninger ift. at fremme ansvarlig skattepraksis og reformer af det internationale skattesystem.• fortsat være ærlig og åben om, at skatteunddragelse og aggressiv skatteplanlægning er et samfundsproblem, som AkademikerPension ikke kan afgrænse sine investeringer fra.• opfordre til styrket internationalt samarbejde mellem myndigheder for at lukke hullerne mellem de forskellige landes skattesystemer på en måde, der fremmer en bæredygtig skattebase og samtidig tager hensyn til udviklingslandenes særlige behov og forhold.• løbende evaluere og redegøre for AkademikerPensions indsats på området.

Ansvarlig skattepraksis er en balancegang

Hvis en virksomhed betaler væsentligt mere i skat end konkurrenterne, risikerer selskabet at mindske konkurrenceevnen. Hvis en virksomhed foretager aggressive skattedispositioner, risikerer virksomheden omvendt at blive underkendt af skattemyndighederne i et eller flere lande. Det giver finansielle risici for virksomheden og AkademikerPension som investor. Derfor er ansvarlig skattepraksis en balancegang.

På den ene side er selskabers skattebetalinger et vigtigt samfundsbidrag til gavn for borgere, virksomheder og investorer. På den anden side er skattebetalinger også en omkostning for virksomheder og investorer, som bør minimeres inden for rammerne af den acceptable skatteoptimering. Virksomheder bidrager også med meget andet end selskabsskattebetalinger, herunder arbejdspladser og afledte skattebetalinger.

Skattesvig og skatteunddragelse er ulovligt og strafbart. Men den præcise grænse mellem acceptabel og uacceptabel skatteplanlægning er ofte vanskelig at trække i praksis, da der er mange gråzoner. Det skyldes ikke

mindst, at skattelovgivning i vid udstrækning er national, mens handel og investeringer i høj grad foregår på tværs af landegrænser. Skattelovgivningen har ikke fulgt med globaliseringen og fremstår med en række internationale uklarheder og uenigheder mellem forskellige landes skattemyndigheder, om hvordan forskellige love bør tolkes og beskatningsrettigheder fordeles.

Hvad har AkademikerPension gjort hidtil?

AkademikerPension Pensions tilgang til ansvarlig skat skal være med til at fremme, at vi leverer et højt afkast på et ansvarligt grundlag.

Ansvarlig skattepraksis har været en del af AkademikerPensions "Politik for ansvarlige investeringer"⁹ siden 2018. I politikken står der: "Investeringerne skal ikke bidrage til eller forbindes med skattesvig, skatteunddragelse eller aggressiv skatteplanlægning". I forbindelse med AkademikerPensions generalforsamling i 2019 stillede en række medlemmer desuden forslag om en styrket håndtering af risici ift. ansvarlig skattepraksis hos selskaber, der investeres i (medlemsforslag 7).

⁹ https://AkademikerPensionpension.dk/globalassets/pdf/ansvarlige-investeringer/publikationer/politik_for_ansvarlige_investeringer_AkademikerPension_2019.pdf

Allerede i dag vurderer AkademikerPension i forbindelse med unoterede investeringer, de risici, der er relateret til skattepraksis. Det gælder når AkademikerPension selv investerer og når det foregår via en ekstern kapitalforvalter. AkademikerPension er også allerede i dialog med en række selskaber om ansvarlig skattepraksis – både direkte og via vores samarbejdspartner EOS, der bistår med dialogen med udenlandske selskaber.

Arbejdet sker allerede i dag i tråd med vejledningen¹⁰ fra det FN-støttede investor-samarbejde, PRI, som anbefalet i medlemsforslaget fra seneste generalforsamling.

AkademikerPension har i 2018 og 2019 deltaget i regelmæssige dialogmøder med civilsamfundsorganisationerne Oxfam Ibis og Mellemlfolkeligt Samvirke samt haft banken Macquarie i karantæne i en sag om spekulation med tilgodehavende udbytteskat.

Unoterede investeringer

På det unoterede område har AkademikerPension i november 2019 tilsluttet sig det fælles kodeks for ansvarlig skattepraksis¹¹, som ATP, Industriens Pension, PensionDanmark og PFA har udarbejdet og offentliggjort i august 2019. AkademikerPension ser meget positivt på, at rigtig mange pensionskasser har tilsluttet sig kodekset, og at der dermed bliver skabt et styrket grundlag for danske pensionskassers samlede indsats. Som en del af dette kodeks vil der blive afholdt møder mellem danske pensionskasser for at dele erfaringer.

AkademikerPension får allerede foretaget en risikovurdering af de skattemæssige strukturer før investering i unoterede fonde.

Som led i AkademikerPension tilslutning til det omtalte skattekodeks skal AkademikerPension, som noget nyt, lave flere opfølgende kontroller end tidligere efter investering overfor forvaltere og fonde vedrørende implementeringen af aftalerne omkring skattestrukturer og skattepraksis.

Det følger af det fælles skattekodeks, at AkademikerPension fortsat kan investere i fonde placeret i lande eller jurisdiktioner, som er nødvendige for at få adgang til attraktive investeringer til gavn for medlemmerne, som

for eksempel Cayman Islands forudsat at følgende forhold er opfyldt:

1. jurisdiktionen er ikke på EU og OECD's "sortlister" over ikke-samarbejdsvillige lande (se senere), og
2. investeringen benytter ikke i sig selv aggressiv skatteplanlægning.

AkademikerPension kan også fortsat investere i selskaber, der benytter holdingselskaber, skatterabatter, gældsfinansiering, dobbeltbeskatningsoverenskomster, eller interne koncernhandler forudsat at dette sker i tråd med såvel lovens bogstav som ånd. Disse tiltag kan anvendes, uden at der er tale om aggressiv skatteplanlægning – det afhænger af måden, det bliver gjort på.

Noterede investeringer

I forbindelse med AkademikerPension standpunktspirer for henholdsvis fossil energi og konfliktramte områder har AkademikerPension ekskluderet et antal selskaber. Det er straks vanskeligere at gennemføre eksklusioner på fagligt konsistent vis, når det kommer til spørgsmålet om ansvarlig skattepraksis.

AkademikerPension har rekvireret en særscreening vedr. selskabers skattekontroverser fra den internationalt anerkendte ESG-dataleverandør, Sustainalytics. Screeningsproduktet er fortsat i en udviklingsfase og opsamler derfor data af blandet kvalitet. AkademikerPension forventer, at data-kvaliteten løbende vil blive styrket.

Screeningen peger på, at:

- AkademikerPension har aktier i ca. 200 selskaber (ultimo 2019) og for over 5 milliarder kroner, som har skattekontroverser i større eller mindre grad. Dog skal det nævnes, at ovenstående dækker over en bred vifte af ret forskelligartede sager og tvister. Lige fra uenigheder om fordelingen af beskatningsrettigheder mellem to landes skattemyndigheder til mere aggressiv skatteplanlægning udført af et mindre antal selskaber.
- Det er mindst lige så væsentligt at hæfte sig ved at nærmest ingen af selskaberne i AkademikerPension portefølje lever op til PRI og AkademikerPension opfordring til at udgive offentlige land-for-land regnskaber vedrørende skattebetalinger, antal medarbejdere og omsætning med

¹⁰ <https://www.unpri.org/academic-research/encouraging-responsible-tax-behaviour-what-investors-need-to-know/4346.article>

¹¹ Det fælles skattekodeks for en række pensionskasser kan tilgås her: <https://www.industrienspension.dk/da/OmIip/Nyheder/Nyheder-2019/Skatteprincipper>

mere. Kun Ørsted og et par andre multinationale selskaber, for eksempel Vodafone, lægger i dag den nævnte information frem.

Et bredt flertal i Folketinget ønsker at gøre land-for-land rapportering lovpligtig via EU og er enig med danske og internationale NGO'er i, at offentlige land-for-land regnskaber er en væsentlig del af nøglen til at komme problemet med aggressiv skatteplanlægning til livs. Dette er ligeledes AkademikerPensions standpunkt.

Afkast, risiko og dilemmaer

Det vil påvirke både AkademikerPension risiko og afkast i væsentlig grad, hvis AkademikerPension fravalgte at investere i de mange selskaber, der er involveret i væsentlige skattekontroverser.

Nogle af de tunge selskaber i benchmarket har kontroverser på skatteområdet. Det gælder for eksempel selskaberne Google (også kaldet Alphabet) og Apple, som har verserende kontroverser med skattemyndighederne i forskellige lande og samtidig vejer meget tungt i det benyttede investerings-benchmark, der har til hensigt at sikre et højt risikojusteret afkast.

Hvis selskaber gentagne gange og systematisk benytter aggressiv skatteplanlægning eller medvirker til skatte-

unddragelse, vil eksklusion være et muligt greb. Et selskab, der er kommet i fokus i den forbindelse, er storbanken UBS, som dels er blevet tildelt en større milliard-bøde i Frankrig¹², dels anklaget for at have været involveret i spekulation med udbytteskatte-betalinger fra danske skattemyndigheder. Lignende udfordringer gør sig gældende for en række banker. Det gør det vanskeligt at behandle selskaberne lige uden at fravælge en meget stor og væsentlig del af finanssektoren.

Et andet dilemma består i, at unoterede fonds-investeringer i dag i ofte foregår gennem holding-selskaber i lande, der af nogle investorer benyttes som "skattely", mens andre investorer - som AkademikerPension - benytter disse af legitime årsager. Her sikrer AkademikerPension sig, i samarbejde med eksterne skattespecialister, at fonden - og dermed AkademikerPension i forlængelse heraf - ikke benytter aggressiv skatteplanlægning. Vurderingen kigger ikke kun på, om en konstruktion er lovlig, men også på om den er passende for en investor, som AkademikerPension, der har stort fokus på ansvarlighed.

AkademikerPension kan derfor vanskeligt afgrænse sig fra problemstillingen med aggressiv skatteplanlægning gennem eksklusioner og fravalg af alle fonde i "skattely" på nuværende tidspunkt.

¹² <https://finans.dk/finans2/ECE11203622/den-schweiziske-storbank-ubs-faar-boede-paa-37-mia-euro-for-hvidvask/?ctxref=ext>

Bilag 1

Supplerende læsning

- Pensionsbranchens fælles skattekodeks for uordere investeringer, som AkademikerPension har tilsluttet sig: <https://www.industrienspension.dk/da/Omlp/Nyheder/Nyheder-2019/Skatteprincipper>
- PRI's tilgang og anbefalinger til investorer vedr. ansvarlig skattepraksis: <https://www.unpri.org/academic-research/encouraging-responsible-tax-behaviour-what-investors-need-to-know/4346.article>
- Global Reporting Initiative's nye standard for rapportering om skat: "GRI Tax 207 - New Global Standard For Public Reporting on tax" (2019): <https://www.globalreporting.org/standards/work-program-and-standards-review/disclosures-on-tax-and-payments-to-government/>

AkademikerPension
Smakkedalen 8
2820 Gentofte
akademikerpension.dk

